

AKADEMİK

Sayfalar

Cilt: 7 Sayı: 31 • 24 EKİM 2007 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar: M. Ali UZ - Ali IŞIK • maliuz@merhabagazetesi.com.tr • aliisik@merhabagazetesi.com.tr

Merhaba
Gazetesi'nin
okurlarına
armağanıdır.
Çarşamba
günleri
yayımlanır.

- 1927-2004 -

3. Vefat Yıldönümünde
Albay Muammer Tolasa

Özel Sayısı -1 -

M. Ali UZ

ÜÇÜNCÜ VEFAT YIL DÖNÜMÜNDE MUAMMER BEY

23 Eylül 2007, Albay Muammer Tolasa Beyin üçüncü vefat yıldönümü idi. Geçen yıllardan beri hakkında çıkarmaya düşündüğümüz özel sayıyı bu yıl, ramazan dolayısıyla 23 eylülde çıkaramamıştık. Kısmet bu günmüş.

Hafızamı zorluyorum bu gönül adamını, bu değerli örnek insanı, ilk defa ne zaman, nerede ve nasıl tanıdığımı bir türlü çıkaramıyorum. Demek ki onunla tanışıklığımız çok eskilere dayanıyor.

Kardeşi, genç yaşta kaybettiğimiz sınıf arkadaşımız Harun Tolasa vasiyetiyle onu önce öğrencilik yıllarımızda gıyaben, daha sonra da çeşitli vesilelerle vicahen tanıdık. Muammer Bey emekli olup Konya'ya yerleştikten sonra dostluğumuz pekişti. Üzüm salkımlarını arıların tasallutundan korumayı ondan öğrenmiştim. Bu arada ailenin bazı davalarında onlara yardımcı oldum. Muammer Bey, zaman zaman da bazı hukukî meselelerde istişare için büroma uğrardı. Tatlı sohbetlerde bulunurduk. İrfan sahibi, hoş sohbet, müstesna insanlardan birisi idi.

Yıllar önceki bir gece sohbetini, mûsikî ziyafetini, hiç unutamiyorum. Harun Beyin yeni profesör olduğu günlerde idi. Henüz Konya'da göreve başlamamıştı. Sık sık İzmir'i gidip geliyordu. Bu arada Konya'da birkaç gün kaldığı da oluyordu. Konya'ya böyle bir gelişinde arkadaşlarımızdan Recep Hicranlı'nın evinde bir akşam oturmuştuk. Üç kardeş o gece geç vakitlere kadar bize mükemmel bir Kur'an ve mûsikî ziyafeti lütfetmişti. Harun Bey yumuşak, ipek gibi bir sese, ortanca kardeşleri Lütfi Bey Davûdî bir sese malikti. Muammer Bey ise ikisi arasında tatlı ve insanı büyüleyen bir sese sahipti.

Muammer Bey gibi gönül adamları, örnek insanlar asla unutulmamalı diye düşünürüm. Zira toplumu ayakta tutan ve onlara yön veren böyle güzel insanlardır. İşte biz Akademik Sayfalar'la bunu yapmaya çalışıyoruz. Muammer Beyin yakınları ve sevenleri ile birlikte elinizdeki bu özel sayıyı hazırladık. Yedi yıldan beri yayımını sürdürdüğümüz Akademik Sayfalar'ımızda buna benzer pek çok özel sayı çıkarmışız. Keşke bunları biraz daha genişleterek kitaplaştırabilirsek. Daha büyük hizmette bulunmuş olacağımızı düşünüyorum.

Geleceğe bırakacağımız bu belgeselin resimlerle takviye edilmesini arzu ediyordum. Tahminimin üzerinde güzel ve anlamlı resimler geldi. Gayretlerinden dolayı başta Hüzeyme Yeşim Koçak Hanımefendi olmak üzere, Muammer Beyin kızları ve yakınlarına şükran borçlu olduğumu ifade etmek istiyorum.

Merhumu o kadar güzel anlatmışlar ki, lâfî uzatmadan okuyucularımızı Muammer Beyin yakınları ve dostları ile baş başa bırakmak istiyor, merhumu rahmet ve minnetle anıyor, makamı cennet olsun diyorum.

Kalan yazıları gelecek hafta da vermeye devam edeceğiz.

GÖNÜL ADAMI MUAMMER TOLASA'NIN KISA HAYAT HİKÂYESİ

Konya'mızın müstesna simalarından Muammer Tolasa 4.7.1927'de, Seydişehir'in manevî büyüklerinden Şeyh Abdullah Efendi hazretlerinin çilehanesinde dünyaya geldiler.

Babası Hafız Yahya Efendi olup; soyları Bell'e dayanıyor. Hazreti Mevlâna'nın teşrifleriyle beraber Anadolu'da irşat vazifesi alarak, Konya'nın yakın bir yerine yerleşiyorlar. Kurucularının "üçler"den olduğu rivayet edilen Tulasa'ye... Köyün kabristanında, üç tane türbenin olması da söylentiyi kuvvetlendiriyor.

Albay Muammer Tolasa'nın dedeleri, bu köyden Seydişehir'e hicret edip, medrese açıyor ve nice hafız yetiştiriyor.

Muhterem babaları Hafız Yahya Efendi de, ataları gibi, ömrünü hocalık vazifesi icra ederek geçiriyor.

Anneleri Emine Hanım.. Seydişehir'in çok güzel sesli mürşid-i kâmil Ballı İsmail Efendi'nin kızı... Zamanına göre oldukça farklı yetiştirilip, ailesi tarafından kitap okuyup, ilim irfan sahibi olması için destekleniyor.

Kendisinden küçük iki de erkek kardeşi var. Güzel sese sahip kar-

Ailesi

deşlerden ortancası Lütfi Tolasa, memur emekli, uzun seneler imamlık mevlüthanlık gibi görevler ifa ediyor.

Diğer kardeş, kıymetli Edebiyat adamı Prof. Dr. Harun Tolasa ise; kısa hayatını, kültürümüze seçkin hizmetlerle geçirip, (Konya) Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı olarak gururla nokt alıyor.

Küçük Muammer, “hoca” olma hayaliyle yaşarken, valideleri onun subay olmasını istiyor. Ve Askerî Orta Okula yazdırılıyor.

Büyüklüğü ve olgun şahsiyeti sebebiyle ailesine her yönden yardımcı olan genç Muammer’e bu ayrılık ve erken yaşta okula gitmek kararı ağır gelmiyor.

1938’de Konya Ortaokuluna (askerî) giriyor.

1944’de Maltepe (Akşehir) Askerî Lisesinden;

1946’de Ankara Kara Harb Okulu’ndan, 198 piyade asteğmen içinde dördüncü olarak mezun oluyor.

1946- 1948 tarihleri arasında, Çankırı Piyade Atış Okuluna teğmen olarak atanarak, iki yıla yakın görev yapıyor.

O sene, Seydişehir’in tanınmış ailelerinden olan Hasan Çoşkun’un kızı, Mualla hanımefendi ile evleniyor. Her gittikleri yerde eşikle birlikte kendilerini sevdiren, üç kızları olan, mutlu aile tablosu böylece çiziliyor.

Daha sonra, Sivas, Erzurum, Konya, Muş, Menemen, Kandıra, Ankara gibi yurdun çeşitli yerlerinde askerlik vazifesini, başarıyla sürdürerek, albaylık rütbesine kadar yükseliyor.

Tertemiz bir sicille hizmet ettiği, hayatının büyük kısmını dolduran Peygamber ocağından ayrılışı, emeklilik tarihi 1974’tür.

“Su Üstüne Yazı Yazmak” isimli kitabın yazarı Muhyiddin Şekur ve yazar Senai Demirci’nin olduğu bir grup.

Hayatının geri kalanını asûde huzurlu bir şekilde yaşamak için yerleştiği Konya'da, buldukları dönemde, şehrin musikişinaslarıyla birlikte cemiyet kuruyor.

Muammer Tolasa'nın ezberi kuvvetli olduğu için, şarkı-ilahi repertuarı da çok zengin. Buna ses güzelliği, kabiliyeti de eklenince, toplumun aranan simalarından olmakta gecikmiyor.

Ama emek verdiği askeriyeden, radyodan teklif almasına rağmen ayrılmıyor.

Emekli olduğu zaman, bir çok idari teklif almasına karşılık; hiç birini kabul etmeyerek, Meram'da mütevazı bir şekilde, hayatını tamamlıyor.

Muammer Tolasa, Peygamber Efendimizin sünnetini işleyip, şöhreti rahatlığı değil, kulluğu tercih edenlerden...

Ağır hastalıklar geçirmesine rağmen, büyük teslimiyet gösterip, çevresine yük olmayan güzidelenden.

Küçük yaşlarda duyduğu hasen-i cariyeyi merak ederek öğreniyor. Hayatının ideali olarak hep içinde taşıyor. Ta ki 1997'de memleketi olan Seydişehir'inde camii, 2004'de Sağlık Ocağı yaptırınca kadar.

Bu âlemdeki son vakitlerinde, "Sağlık Ocağı yaptırana Başbakan plaket veriyor babacığım" diyen kızına; "Ben beratımı aldım" sözleriyle cevabını veriyor.

Berat Kandili'nden beş gün önce; "Peygamber Efendimizi Cuma'ya götürmem lâzım" deyip, 23 Eylül 2004'de Hakk'ın rahmetine kavuşuyor.

Allah ondan ve onun gibilerden razı olsun.

SİİRLERİNDEN

Ey dost!

*Gel Seninle hemdem olalım bir kez
Kudümler çalsın,
Neyler inlesin,
Feryadımızı bülbüller dinlesin.
Bırak! Varsın uyusun herkes
Güle bülbül yetmez mi?*

Ey dost!

*Gel Seninle hemdem olalım bir kez
Tan yeri ağarsın,
Bülbüller ötsün,
Bu âh ü figan da bitsin artık.
Gönüllerde vuslat tez tez
Mecnun'a Leyla yetmez mi?*

Menemen

*Gördüm seni oldu cismim bikarar
Lâkin yine gözüm gönlüm hep arar
Değil midir pervaneyi yakan nar
Anladın mı sensin benim Sultanım
Vuslatınla doldu gönlüm a canım.*

*

*Şimdiye dek boş gezmişim bilmedim
Gönlüm sarhoş yar safasın sürmedim
Senden başka aşk ehlini bulmadım
Anladın mı sensin benim Sultanım
Vuslatınla doldu gönlüm a canım.*

*

*Şükürler hamd ü senalar hep O'na
Bülbül buldu güldalını kona kona
Evlat kardeş, mal mülk ayal bir yana
Billah yoktur senden gayri Sultanım
Vuslatınla doldu gönlüm a canım.*

*

*Sadıkınla yola düşme yanarsın
Aşk şarabın içmeden de kanarsın
Yarin sende, sen yarini ararsın
Anladın mı sensin benim Sultanım
Vuslatınla doldu gönlüm a canım.*

***

*Dün gece bir an kendimden geçtim
Mey sunmada imiş canan meğer
Arşı alaya yükselecektim
Yarim elimden tutsaydı eğer
Dediler ki; yollar uzun, hem delilsiz
Çıkma aman!
Dedim ki; var, çıramı yakan, olurum Ona
mihman*

17.5.1966, Menemen

Hüzeyme Yeşim KOÇAK

ÂBİDE BİR ŞAHSİYET

Zaman, O'ndan önce ve O'ndan sonra diye ikiye ayrılıyordu.

Sonra.. varlığının daha az hissedildiği veya “hikâyemize girmedığı” günler, mazideki tarihler de O'na katılıyordu. “Sâfi tarih”, O kesiliyordu.

Neden daha ziyarete karar verdiğimiz anda “saflaşmaya” başlar, hafifler yüreğimiz silme sevinç kesilir, saadetle yenilenirdik.

Ve oradan tepeden turnağa “dünyalıkken”, bir nebze daha “sema aç”, muhabbet ya(t)kını, talebenin istidatlısı.. az buçuk da “yanık” olarak dönerdik.

Neden mekân en sevdiğimiz olma özelliğini korurdu, hep bir özlem ve görme iştiağını dokurdu.

“Seçkin bir güzelliğin eşliğinde rehberliğinde, en koyusu ziyadesiyle, bir düşünce ve ruh beraberliğini hisseder, bir aşk hasılatını massederdik.

Daimî, yakıcı bir özleyiş, açlık içinde: Dolup boşalır, mütemadiyen doldurulur boşalırdık.

Halisiyeti miydi? Aşk hâli miydi? İleri yaşına, yıpranmış fiziğine rağmen, doyumsuz müthiş cazibenin sırrı?

Ya da söylediği ilâhîlere şarkılarına karışan, benzersiz bir musikînin ölümsüz tadı?

En sıkışık, umutsuz olduğumuz anlarda damarlarımızı taptaze bir kanla, hamle gücü ve enerjiyle dolmasına vesile olan o serapa güzellik neydi...

Neden o eve giden yol, çekimini ve gizemini hep muhafaza eder; mekân yepyeni mânâlarla esrarını tazelemeye devam ederdi.

O evin sütü, kimseciklerinkine benzemezdi. Mutfağındaki kazanda ne kaynar, hangi aş pişerdi.

Mahalledeki insanlardan, kedi köpeklere kadar sevimli gelirdi. Rüzgâr, su, ateş.. neden başka bir hayatın temsilcileri, bir özge diyarın habercileriydi.

O sokağa girince çeşmelerden akan sular göllere, kalbimiz bir gemiye dönüşür; ulu bir mescidin namazgâhı uzaktan gözükürdü. Tabiat da hûşu içinde secde eder eğilirdi.

“Kalbimiz” sandığımızdan, kuvvetli miydi? Eğriler düzelir miydi? Belki de, gönlümüze dönsek o “Kudret Tahtı”nda, bulacağımız -zaten şu avuç içi kadar olan yeryüzünde- hiç tanımadığımız bir nazlı “ben” di.

Her gün yeni bir veçhesiyle tanıştığımız, bütün menfiliklerine rağmen, güzelliğe namzetliğini, gönüldeki “nüve”yi sezdüğümüz...

Orada çorbaya maydanoz olmak gibi, eften püften; kenarda durulması işler bile, doyumsuz bir zevk lezzet olarak kalbe işlerdi.

“Eşsiz bir rüyanın tadı” hayatınıza yayılır, bir manevîyat aşısı damarlarınıza zerk edilirdi.

...

Geçen günler ömre bedeldi.

“O Kapı” hiçbir kapıya benzemez, açılan pencereleri kimse açamaz, kimse onun gibi uçurup kanatlandıramazdı.

Allah sevgisi tatlı ve “kaynak”tı. Gözleri, “Mutlak Hakikat”le mi dolar taşardı.

Yaraları kim teselli eder, sarardı. İçimizdeki ateşleri kim yakardı? “Canını satılığa” çıkarılanların olduğu, hangi Pazar’dı.

Sahteyi hakikiden, çirkini güzelden, eğriyi doğrudan ayıran; dipten çamurdan çekip çıkaran hangi el, kutlu nazardı.

Çöp(çün)ün eline, süpürgeyi tutuşturan, tozuttukça tozutturan; gül derdiren, varlığı “muhabbet(l)e” eriştiren, nerenin has bahçıvanıydı. Hangi mânâ sultanıydı.

Bakışı ne(re)ye doğru bakardı.. ki muhabbet azdıkça azardı.

Elbiseyi kim biçmişti.. bizi kim seçmişti.. Alınlarda “sevdalı” mı yazar-
dı.

Soru O’nda, cevap O’nda, sır O’ndaydı.

Büyük yorgunluklardan, felâketler ve düzen sarsıntılarından gelmiştik hepimiz. Eşiği atlattırırdı.

Çıta’yı yükseltir, hedefi geçirir.. sonra bir yenisi.. ve vaatkâr ilerisi, sırrı gerisi ... “Allah Kerim’di” ilerisi...

Bize bir âlemi, bambaşka bir mânâyı, asıl cevheri sunuyordu.

Bir düşünce bilfiil yaşatılıyor ve hayata geçiriliyordu. Sırf hissiyat ve “kal” olarak değil, bir “yapılanma, inşa” olarak...

Şimdiye kadar, sadece Celâl’iyle görüp, muhtemelen kalben uzaklaştığımız “Allah tadını” fark ettiriyor seçtiriyordu.

Dünya egemenliğine, nefis tahakküm ve hakimiyetine karşı “hür bir seçim ve irade”yi gösteriyordu.

Yüce bir insanla, bir insan-ı kâmile eşsiz emsalsiz bir tecrübe yaşatıyor-
du.

Çocukluğumda menkıbelerini dinlediğim, bir altın halkanın temsilci-
lerinden, güzidelerinden biriydi.

Sessizdi, şöhrete tevessül etmedi. Hüviyetini hep gizledi; nasiplisini bekledi.

Bir manevîyat eri, Allah dostu, **MUAMMER TOLASA** Hazretleri, şüphesiz sevenlerinin gönüllerinde bir “canlı âbide” olarak yaşamaya devam edecek..

Yeni filizler sürececek.. Hakk’a doğru yürüyüş, ebediyete kadar sürececek.

*Yazarlar Birliği’nde
Ali Ulvi Kurucu
hatrasına
düzenlenmiş
toplantıda
konuşurken*

Muhterem Canım Babam Albay Muammer TOLASA Efendi'ye

Babalarımız bizlerin gizli eğitimcileridir. Annelerin hizmeti âşikârdır. Cennet müjdeleri vardır.

Babacığımın şahsında, sadece annenin değil, babanın da sıcacık bir kucağı olduğunu gördüm, yaşadım. Evin üçüncü ve son kızı olarak dünyaya gelmişim.

Babam bana “Öğle bir baktın ki seni sevmemek mümkün müydü” deyip hem bana iltifat eder, hem de Ahlâk-i Muhammediye üzerine yaşadığını bize gösterirdi.

Askerî disiplinle yetiştirdiği evlatlarını manevî atmosferde rahatlatırdı. 45 senelik beraberliğimizde her yaşımın hakkını veriyor, benimle çok rahat muhatap olabiliyordu.

Babacım benim için “sevgi profesörüydü”. Ben onun talebesi olarak kariyerin neresindeyim bilemem, ama o hedefine varılması gereken yere yani “Sevgilisine” kavuşmuştu. Hem de namım nişanım kalmasın diye.

Yunusça!... Her yerde samimi bir mü'min nasıl olur, babamda görmüş-tüm. Her zaman ölçüyü muhafaza ederdi. Onun yanında ölçülü yaşamak, Cenabı ALLAH'ın huzurundaymışız gibi olmak o kadar kolaydı ki.

O hayattayken, trafiğin çok olduğu bir yerde, kaldırım da annesinin güvenli ellerinden tutan çocuklar gibi hürmüştüm; bunu şimdi daha iyi anlayabiliyorum.

Her ne kadar hayatta iken hürmette kusur etmemeye, beraber olmanın tadını çıkarmaya çalıştık desek de ayrılık farklı bir şey!

Mevlâna Hazretlerini Hz. Pir yapan ŞEMS'ten ayrılış değil miydi? İnşallah bu olgunluğu bizlere de lûtf eder.

Çocukluğumda arkadaşlarım tatil döneminde kamplara giderken, babam bizi تنها deniz kenarlarına götürür tefekkür ettirirdi.

*Halil Ürün ve
dostlarının bir ziyareti
esnasında çekilen
fotoğraf*

Türkiye'mizin güzel şehirlerini dolaştırır, “onların mutlaka manevî sahipleri vardır” diye türbe ziyaretleri yaptırır. Hayatta olan muhterem büyüklerin de ellerini öptürür, sohbetlerinde bulundururdu.

Derler ya “bir dokun bin ah işit”; biz de **babamıza bir doku-**

nur bin muhabbet görürdük. Manevî kıvam hep gönüllere lâıyk olurdu.

İnsanî ilişkileri çok muhabbet dolu ve rahatlatıcı olurdu. Bizler için de hizmet hayranlık içinde olurdu. Efendimizin “hayretimi artır” duasını âdetâ yaşardık.

Bir gün bir grup Brezilyalı gelmişti. Gayeleri sadece kapıdan bir “merhaba” deyip tanışmakmış. Babam onları hemen içeriye aldı.

Anlatmaya nasıl Müslüman olduklarından başladılar. Umre ziyaretinden gelmişler, “Dönüşü Türkiye üzerinden yapalım, manevî neşemiz devam etsin” demişler. Tercümana bu arada çok iş düşüyor, devamlı tercüme ile uğraşıyordu.

Ama babam ilahi söylemeye başlayınca ona ihtiyaç kalmamıştı. Gönüllerin tercümana ihtiyacı yoktu. Dil bilmek çok önemliydi ama gönül lisanıyla konuşup nefes alıp vermek daha farklı idi.

Sanki yeni tanışmamıştık hani, “kalu beladan” derler ya, işte onu yaşıyorduk. Geç vakitlere kadar sohbet ilahiler sürüp gitti.

Ayrılırken babama sarılıp “Bir merhaba ile neler kazandık” diye gözü yaşlı ayrıldılar. Evi toplarken fotoğraf makinelerini unuttuklarını gördük, sabah hallederiz dedik.

Sabah olunca tekrar geldiler gülüyorlardı. “Size tekrar gelebilmek için makineyi bilerek unuttuk!”

Ahh! o demler ne güzel demlerdi.

Babacığuma ihtifal dönemi Türkiye’nin her tarafından misafirler gelir, evini sonuna kadar açardı. Annemin de misafirperver olması sofraların da açılmasına vesile olurdu.

Ankara’da oturduğumuz dönemlerde ise misafir trafiğimiz daha farklı olurdu. Bizlerin tanımadığı bir çok insan kalmaya gelirdi. Kimisi hastahane, kimisi iş takibi için olurdu. Sofralarımız hep hareketli ve bereketli olurdu. Bu arada bizlerde hem okul hem misafire hizmetle pişerdik.

Muhterem pederim, aile birliğine çok önem verirdi. Bir çok insana nasihat ederdi. Hatta ayrılma noktasına gelmiş birkaç kişinin birleşmesine vesile olup nikâhlarını tazelemişti. Hanımlara eşlerine hürmeti, beylere ise merhameti daha çok telkin ederdi.

Adalet ve merhamet onun şiarı olmuştu. Birisine kızsâ bile ortadan nasihat eder, alan alır diye kimseyi mahcup etmezdi.

Konya’nın uzun gecelerinde “şehrimizin bülbülleri” dediğimiz nadide hafız ve hocalarına ilahi öğretmiştir. Sağ olsunlar Hüseyin ARI hocamız başta olmak üzere hepsi kadirşinaslık yapıp gerekli hizmetlerde hep var olmuşlardır.

“Hayatımız boyunca hep sevdiğimizle imtihan oluruz” diyoruz ya... Ben de babamdan

Evlerinde musiki ziyafeti

ayrılmayı imtihan diye düşünürdüm.

Son dönemleri ağır hastalıklarla geçiyordu. Nihayetinde hastalığa sabrı da babacığında görüyor, öğreniyordum.

Vefatından on gün önce bile arabasını kendisi kullanarak hastahaneye gitti. Derin venöz yetmezliği artık ilerlemiş, bir bacağına ağırlığı iki bacak ağırlığı gibi olmuştu.

Ama hiç bir zaman dünyadan kopmadı. Çünkü o yarın ölecek gibi ibadet, hiç ölmeyecekmiş gibi de bu âlemde ki vazifelerini yerine getiriyordu.

Son üç ayı hastalık ve hizmetle iç içe geçiyordu. Konya'da hastalığı ile ilgili durumlarda hastahaneye gidiyor. Oradan vakit bulur bulmaz Seydişehir'deki sağlık ocağının yapımı ile uğraşıyordu.

Sağlık ocağının son yapım işleri bitince artık hastahaneye yatmıştı. "Sağlık ocağı" levhasının alınması zamanında, ustanın "Albayım nerede" diye sorusuna, vefat haberi verilince, usta onun geçmişte söylediği "Çocuklar benim yerime alır sözünü" hatırlıyor.

Son zamanlarında hastalığından dolayı ara ara kendinden geçiyor, sır perdelerini aralıyordu. Kendine gelir gelmez de hemen kapatıyordu.

Muhakkak Allah'ın lütfudur ki, hizmet eden iki doktoru da hiçbir zaman unutmayacağız. Sağlık konusundaki problemleri dile getirirken o iki doç. dr. hatırlayıp susuyorum.

Yapılması gereken her şeyin en güzelini yapmışlar, gönül doldurmuşlardı. Özellikle o güzel insanın, babacığımın dualarını almaları da ayrı bir güzellikti!

Şarkılar söylüyordu, sesli ayetler okuyordu. O artık nefes bile alması zor olan ciğerlerden bu ses nasıl çıkıyordu.

Arkadaşlarına anlattığım zaman "**O aşkın sesidir, ciğerden değil gö-nül-den gelir, o aşk insanıdır**" diyorlardı.

Hastalığı süresince her ânımız beraber geçmişti. Fakat çok sevdiği insanın, herkesi yanından uzaklaştırarak, nasıl son nefesini verip de sevdiğine kavuştuğunu, özenerek anlatır olmuştu.

Demek ki kendi arzuları da öyleymiş ki son saatlerinde, reanimasyona götürüldü ve yalnız başına iken ruhunu sahibine teslim etti.

İnceliğini son anında bile gösteriyor arkada bıraktığı yakınlarına da kötü bir ayrılış değil de el sallayarak "niyaz ilahisini söyleyerek" veda ediyordu.

Amerika'daki torununa dahi vefat ettiği gece, torununun rüyasında o güzel genç yaşlardaki görüntüsü ile veda etmişti.

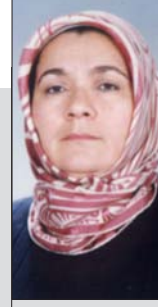
Güle Güle babacığım, siz Kur'an'a uyarak, hadis-i şerifleri kendinize hayat ölçüsü yaparak güzel bir ömür geçirdiniz.

Şükür, hizmet, tevazu, adalet, ahde vefa, sabır ve benim bilmediğim veya aklıma gelmeyen imanı kuvvetlendiren ne varsa sizde mevcuttu.

Siz seçilmişlerden; salih ve kâmil bir insan olarak bu âlemin bütün sıkıntılarını omuzladınız, karşılığında ise Cenab-ı ALLAH bu âlemin cennetini, yani kendisinden olmayı size yaşattı.

İnanıyorum ki öbür âleme yatay geçişle, aynı mutluluğu bedenî kederler olmadan fazlasıyla yaşayacaksınız.

Ruhunuz şad olsun babacığım. ALLAH da bizleri sevenlerini sana lâyük eylesin inşallah.

BABAM ve EFENDİ DEDEM

Babacığım, “Mûsikî âşıkın aşkını arttırır” buyururdu. Konya’da “Yüzbaşı” rütbesiyle 2. Ordu Muhafız Bölük Komutanlığı yaptığı zamanlarda, mûsikî sever dostlarıyla ilk Konya Musiki Cemiyetini kurdular.

Terbiyemizle bizzat meşgul olur, “İnsanın ömrü doğduğu günden değil, Allah’ı bildiği günden başlar. Allah’ı bilmeyen gönüller gezen ve konuşan birer ölüdür” diyerek ikaz ederdi.

“Misafiri sevin, hizmet edin, kârı sizin olsun” derdi. Kalplere nüfuz eden, tesirli sohbetler yapardı. Muhabbet güzel olunca “İşte Cennet burası” diye sevinirdi.

Konya’daki görev süresi dolunca, ikinci şark hizmeti olarak Muş’a tayinimiz çıktı. Çok sevdiğimiz Muş’tan ağlayarak ayrıldık.

Daha sonra tayini, Menemen Eğitim Taburuna çıktı. Binbaşı olmuştu.

İlk arabamızı orada aldık. O araba sadece bize hizmet etmedi, bütün lojmanın arabası oldu. Paylaşmaktan çok hoşlanır, herkesin ihtiyacına koşardı.

Babacığım bu dönemlerde, “insan-ı kâmil” bulma ateşiyle yanmaya başladı. Önceki dönemlerde de vardı muhakkak, ama biz çocuk kafamızla anlamıyorduk. Bizi de bu fikirle büyüttü herhalde, anlar duruma

Düzenli aralıklarla toplanıp, musiki yaptığı arkadaşları

geldik.

Şöyle söylerdi: “Bir kâr ve zarar diyarı olan bu dünya âlemine gelecek, iman ile müşerref olan ve ‘Lâ İlahe İllallah, Muhammeder Rasulullah’ kelime-i saadetini dilleri ile takrir, kalpleri ile tasdik eden, kadın erkek her mümin ve muvahhidin yaratılışının aslında mevcut olan ilâhi feyiz ve ihsanlar, her birinin alınlarına gizli yazı ile yazılmıştır ki; âşıklar ve sâdıklar yolu yordamı ve sırasıyla kulluk vazifelerini yerine getirmeye gayret ve himmet ederlerse, Allah’ımız mutlaka ihsan buyurur ve mahrum bırakmaz. Sen itikadını buna bağla ve kapıcısı olduğun Allah’ın hazinesi olan kalp kapısını; arzu, şehvet ve dünya muhabbeti gibi şeytanın hilelerinden korusun ve onları içeriye bırakmasın. Bir taraftan da mürşid-i kâmil bulup elinden tutmaya çalışsın. Zira delilsiz yola çıkmak ve yolu bulmak, geceyin bilinmeyen bir yola ışıksız ve yalnız gitmek gibidir. Gittiği yeri görmez, bastığı yeri bilmez, önünde bir hendek mi yoksa bir uçurum mu var, fark edemez. Bu suretle yola çıkanların tehlikeye düşmelerinden korkulur. Fakat mürşid-i kâmil bu yollardan gidip gelmiştir. O yolların hatalarını ve tehlikelerini görüp anlamıştır. Bağlandı-ğı müridini o yollardan kolaylıkla geçirir.

Eğer sen tetik ve uyanık bulunur, sözünde sadık olursan, Allahu Azimüşşan sıdk-ı hulus ile yolunu arayan kulunu asla mahrum bırakmaz. Sen doğrulukla Onu ararken, bakarsın O seni elinden tutuverir.”

Babam Menemen’de görevdeyken Ankara’da Kara Kuvvetleri Komutanlığı’nda, Ordu Dil Okulu Almanca Bölümüne eğitime gidiyor. Başarıyla tamamlıyor.

Ve okula bir müddet hoca oluyor. Yine mûsikî toplantıları ve Allah dostları. Bu cemiyetlerin vazgeçilmez ismi babacığım.

Ankara’da Hakim Selami Yüksel amcalarda bir aile toplantısı ve yeni dostlarla tanışma.. Andaç Abraş amca da toplantıda ney üflüyor.

Babamla aralarında bir ünsiyet peyda oluyor. Evlerine davet ediyorlar. Yine mûsikî toplantıları... Sonra “Benim ney hocam Hüsnü Bey amca” diyerek tanıştırdıkları bir zatı muhterem.

Babamın ifadesiyle anlatmak istiyorum:

Brezilyalı bir gurupla sohbet

“Gördüğüm an, ayaklarım yerden kesildi. İçimde hem bir heyecan, hem de tarifi imkânsız bir huzur. Senelerdir aradığım, elimi tutuvermesini niyaz ettiğim, güzeller güzeli hocam, efendim...”

Yanımdan ayrılmak istemedim. Ama ziyaretim kısa sürdü. İçimde arzu, muhabbet, hiç ayrılmama isteği.

Ziyaretlerimiz aralıklarla devam etti. Peygamberimizin ahlâkı ile ahlâklanmış, kendisine bunu şiar edinmiş, insan-ı kâmil beyefendinin önüne oturup, elimi tutmasını, bana da Peygamberimizin o güzel ahlâkını telkin etmesini, bu yollardan bana nasıl geçmem gerektiğini öğretmesini talep ettim. Talep ve davet.”

“İnsan canlı ve cansız bir mahluka baksa, mesela suya, havaya, güneşe aya baksa, bunların faydalarını düşünse, Rabbimizin büyüklüğünü kudretini görür. Bunları görebilen insan, kendisinin yaratılış gayesini düşünür. Bunun da yaratana kulluk etmek ve ibadet etmek olduğunu öğrenir. Allahü Tealayı tanımaktan maksat O’na, onu istediği şekilde doğru ibadet etmektir. Bu bilgileri kendimiz doğrudan doğruya Kuran’ı Kerim’den öğrenmemiz mümkün değildir. Bir insan-ı kâmil mürşide tabii olmamız lazımdır.”

Efendi dedem Hüseyin Hüsnü Vassaf Hazretleri, 16 yaşlarında Hasan Hüsameddin Uşşaki Hazretlerinin dergâhında, Mustafa Safi Hazretlerine intisap ederler.

Babacığım, efendi dedeme ziyarete gidecekleri zaman müsaade isterler ve öyle giderlerdi. Oradan da müsaade ettikleri zaman ayrılırlardı.

Efendi dedemin sohbetlerini edeple, boynu bükük, gözlerinin içine bakarak dinlerlerdi. “Efendi dedemin gözlerinde bir derinlik var. Siz hep gözlerine bakıyorsunuz, ne görüyorsunuz” dediğim zaman, “Mer-tebe” derlerdi.

Bir araya geldiklerinde, hal hatırdan sonra uzun bir süre sessizlik olur, “hâl dili”yle konuşurlardı. Akabinde doyamayacağımız sohbetler.. Babam bu sohbetleri ilahilerle daha da canlandırıyorlardı.

Bir akşam yemeğe oturmuştuk. Telefon geldi. Efendi dedemin kızı Sevim halam, ninemin yemek hazırladığını ve bizleri beklediklerini haber verdi. Yemeğimiz tabağa konmasına rağmen, babam hemen hazırlanmamızı söyledi, çok kısa sürede evlerine gittik. Ve neşe içinde hazırlanmış yemeği yedik.

Orda bizler de çok feyizler aldık.

Efendi dedem, görmeye gittiğimizde çok neşelenirdi. Evleri Ankara/Altındağ’da tepede, yolu patika olan bir yerdeydi. Bizim için “cennet bahçesi” bir saraydı.

İnip çıkması zor olduğu için, babam sırtında aşağıya kadar arabaya indirir; Ankara’yı gezdirirdi.

Hiçbir ayrıntı gözünden kaçmaz, babacığımdan malumat alırdı.

Efendi dedemin bindiği arabamızı babacığım uzun yıllar kullandı, satamadı.

Faruk KOÇAK

BİR GÖNÜL ADAMI

İlk defa kardeşi Prof. Dr. Harun Tolasa'nın vefatında görmüştüm. Bir sebeple Harun Hocanın vefatı anında başında bulunduğumdan, kendisine haber ulaştırmak da bana düşmüştü...

Birkaç sene sonra belediyede bir işi için geldiğinde karşılaştık. Kısa bir sohbetimiz oldu. Yine asil, heybetli ve sevimliydi.

Sonraki senelerde görüşmelerimiz kesintisiz devam etti. Sohbetlerinde bulunmak benim için büyük bahtiyarlıktı.

Çoğumuzda eksik olan güzel hasletler zatında toplanmıştı. İnsanlara karşı çok müşfikti. Olaylara mutlaka güzel tarafından bakardı. Bana çok üzücü ve çirkin görünen bir hadisenin iyi taraflarının da olabileceğini, bakış açısının o yöne çevrilmesi gerektiğini ısrarla belirtirdi.

İnsanların davetlerine icabet edilmesi gerektiğini söyler, kendisi de davete katılır ve ikram edileni geri çevirmez az da olsa alırdı. İkram sahibini incitmezdi.

Memleket meseleleriyle çok ilgiliydi. Maddî manevî huzur için fikir beyan eder ve duası eksik olmazdı.

Sohbetlerinde hep manevî iklim hüküm sürer, kendisi de böyle olması için özen gösterirdi.

Sesi bana göre musiki açısından çok etkileyici ve güzeldi. Klâsik musikimize hakimdi. Davudî sesi ile okuduğu şarkı ve ilahiler dinleyenleri hemen etkisi altına alırdı. Şarkı sözlerinin pek çoğunun manalarının aslında görüldüğü gibi olmadığını ben kendilerini dinledikten sonra öğrendim. Pek çok ilahiyi ilk defa o mekânda duydum.

Her yıl Aralık ayında, Mevlâna ihtifalleri günlerinde evleri sürekli misafirle dolar, Türkiye'nin değişik bölgelerinden hatta, yurt dışından misafirleri olurdu.

Ocaklarında devamlı aşları kaynar, gelenlere hep ikram ederlerdi. Aslında yılın her ayında misafirleri eksik olmazdı. Üst kattaki "mes-cit" bölümünde güzellik terennüm edilirdi...

Yolculuklardan önce uğrar duasını talep ederdik. Gittiğimiz yerlerde o şehrin, manevi büyüklerinin kabirlerini mutlaka ziyaret etmemizi öğütlerdi.

Bir yolculuk için arabama serviste bakım yaptırmıştım. Bazı par-

çalarla birlikte ateşleme sistemi dediğimiz platin takımı da değiştirildi. Eski parça da bana verildi. Ben de belki lâzım olur düşüncesiyle muhafaza ettim.

Birkaç gün sonra yine duasını almak üzere hanesine ziyarete gittik. Sohbetini dönüp dolaştırıp, kendisinin Ankara'da bulunduğu zaman başından geçen bir olaya getirdi.

Bir gün kendi arabası ile Ankara'nın merkezinde seyir halinde iken, araç aniden duruyor. Çok uğraşmalarına rağmen motorunu çalıştıramıyorlar. Sonra tamirci çağırılıyor. Gelen usta kısa bir uğraştan sonra arabanın ateşleme sistemindeki platin takımını değiştiriyor ve arızayı gideriyor.

Bu olayı daha etraflıca o gün anlattı. Ben normal bir hadise gibi dinledim ve çok önemsemedim. Ancak niçin durup dururken konunun bu olaya geldiğine de mana veremedim. Ertesi gün anem, babam ve eşimle birlikte yola çıktık. Zannediyorum Cihanbeyli ile Kulu arasında ıssız bir bölgeden geçerken arabam aniden stop etti. Babamla epeyi uğraştık ama nafile, motor çalışmıyor.

Ne yapacağımızı düşünürken, biran aklıma bir gün önceki sohbet geldi. Hem muhafaza ettiğim eski değiştirilen platin takımının kondansatörünü motora bağladım. Merakla arabanın kontaklarını çevirdim ve motor çalıştı.

Biz o parça ile uzun yıllar yolculuk yaptık. Babamın da, benim arabanın arızasından ne kadar iyi anladığımı zannettiğini, bakışlarındaki memnuniyetten görüyordum.

Muhterem Büyüğümün buna benzer değişik tarzda ve şekillerde ikaz ve yönlendirmeleri olurdu.

Güzel insandı, özel insandı,
İnanana dost, inançsıza el insandı,
Hayırsever, mütevazı, gösterişsiz,
İki cihana er insandı.

Allah büyüklerin himmetlerinden mahrum etmesin.

S İ R L E R İ N D E N

Yazan: Muammer Tolasa
Mahlas: Âşık Sadık

Söyleyemem asla bunu
Eller desin eni konu
Bu bir Âşıklar Oyunu
Sen kimsin, ben kimim?
Gittiyse cismi gitti
Daim âh ü zâr etti
Firkatin zehri yetti
Sen kimsin, ben kimim?
Gül dalına bülbül konar
Muhabbetle yârim akar
Bazen yanar. Bazen döner
Sen kimsin, ben kimim?
Erişti Sadık yârine
Şükrederek hep haline
Boş verir dünya maline
Sen kimsin, ben kimim?

Menemen, 11.3.1966

***

Kimi gezer kimi sezer
Firakin yüreğim ezer
Bir hafta da ne de uzar
Muhabbete muhabbete
Sabırsızdır Âşıkın Sadık
Ayrımasın bizleri Hâlik
Eğer görürsen O'nu layık
Muhabbete muhabbete

Menemen, 18.3.1966

İsa Ruhi BOLAY

ALBAY MUAMMER BEY

Sekreterim odama girdi: “Efendim, Albay Muammer Bey sizinle görüşmek istiyor” dedi. “Buyursun, buyursun” dedim.

“Albay Muammer Bey” ismini o zamana kadar hiç duymamıştım. Zaten Konya’ya da yeni gelmiştim.

Muammer Bey kapıdan girdi; onu karşıladım. Kucaklaştık, bir iş görüşmesi için gelmişti.

Uzun boylu, zarif; fakat sade giyimli idi. Yavaş ve vakur adımlarla yürüdü.

Vücudu dik, başı biraz öne eğik, sanki cismini kontrol ediyor gibiydi.

Yuvarlak nurlu bir yüz, yumuşak latif bir çehre, gözlerinde ötelere kadar uzanan bir mânâ derinliği ve insanın kalbini ötelere cezbeden dikizli bakışlar...

Tavır ve davranışlarında ölçü... Ne ifrat ne tefrit!.. Belli ki onda dünyevî ve uhrevî tekâmül haşır neşir olmuş; çile, sabır ve kulluk merhalelerinde yoğrulmuştu.

Böyle bir insanda bu hasletleri okumak her yiğidin harcı olamaz.

Bunun için kavî bir akıl, dünyevî kir ve paslardan ârî, bir ayna gönül gerekti. Kim bilir, bana da Allah, bir ân için böyle bir özelliği lütfetmişti.

Muammer Beyle tanışmamız böyle oldu.

O ordu saffarında, “Dünya Eri” olarak, uzun yıllar millete hizmet etti.

Çile merhalelerinden geçerek, mânâ derinliklerine ulaşmış böyle bir insanın yaptığı dünyevî hizmetin manevî değerinin büyüklüğünü düşünün!

Emekli oldu, hizmete, o zaman “Mânâ Eri” olarak devam etti.

Çeyrek asra yakın süren, bir çile ve hastalık safhasından sonra, Tolasa’nın bu parlak çocuğu, ömür boyu yandığı şeye, parlak bir ömrü geride bırakarak, parlak bir şekilde kavuşmuştu...

Rahmet-i Rahman’a!..

Makamı cennet, ruhu şâd olsun!

